

Heidelberški katekizem

Prevedel
Feri Kuzmič

MURSKA SOBOTA
1997

Spremna beseda.

Heidelberški katekizem je poleg Bullingerjeve helvetske (kalvinske) veroizpovedi (1562) in Členov dordrechtske sinode (1614) najpomembnejši veroizpovedni spis reformirane (kalvinske) Cerkve.

Ko je Friedrich III. (Pobožni) prevzel leta 1559 oblast, na njegovem področju še ni bilo enotnosti in jasnosti glede nauka, zato je želel življenje svojih ljudi obnoviti po Božji besedi.

Že prej je bilo izdanih več katekizmov, kot: Leo Juds veliki in mali züriški katekizem (1534 in 1535) ter Kalvinov genfski katekizem (1545).

Heidelberški katekizem je izšel v začetku leta 1563 na pobudo samega Friedricha III. in je odgovor na tridentinske anateme.

Omenjeni katekizem ni abecednik za otroke, ampak knjiga za življenje. Vseboval je namreč novo obliko nauka o "prekletem malikovanju" pri maši. Zato je hkrati tudi priročnik za poučitev konfirmandov.

Heidelberški katekizem je veroizpoved ortodoksno-reformirane vere. Poleg Luthrovega Malega katekizma je najpomembnejši za obdobje reformacije. Luthrov, kot tudi ta katekizem, ni delo posameznika, ampak širšega kroga sodelavcev.

Ta katekizem je sad skrbne teološke predpriprave in do tedaj izdane najboljše reformirane katekizemske literature. Zasluga gre dvema mladima teologoma, in sicer Casparju (Olevianus) iz Trierja, učencu Kalvina in Zahariji (Ursinus) iz Breslaua, učencu Melanchthona. Prvi je bil namreč pristojen za praktično podobo, drugi pa za teološko. Katekizem ni izšel istočasno v dokončni podobi. Šele ob 3. izdaji v novembru leta 1563 je bil sprejet.

Poleg Biblije ni nobena knjiga prispevala toliko k izgradnji reformirane Cerkve kot prav ta Heidelberški katekizem, ki je resnično osvojil cerkvene občine, šole in domove, odrasle in mlade. Katekizem je postal kmalu učna in veroizpovedna knjiga med reformiranimi še drugod (Nemčija, Švica, Nizozemska, Poljska, Madžarska, Sedmograška, kakor tudi v reformiranih cerkvah novega sveta), čeprav po besedah Karl Bartha, največjega reformiranega teologa 20. stol., ima "reformatorski poseben nauk v tem katekizmu le majhno vlogo." Preveden je bil v okrog 40 jezikov.

V slovenščini sta ohranjena dva prevoda, žal le v rokopisu. Enega je poslovenil leta 1937 takratni evangeličanski misijonar Vekoslav Korošec, prevajalec drugega pa ni znan, ohranjenih je samo prvih 39 vprašanj in odgovorov.

Veliko je še število natisnjenih katekizemskih pridig.

Vsebina katekizma se nanaša na kristologijo (vpr. 47-) in nauk o zakramentih (66-79).

Čeprav nekatera vprašanja nimajo več pomena za naš čas kot so ga imela nekoč, npr. neizprosnost do Rima (30, 80, 94, 98, 102), pa so vseeno tudi besedila, ki odgovarjajo na vroča vprašanja našega časa, npr. vera v 21. vprašanju.

Prvo, osnovno in temeljno vprašanje: Kaj je tvoja edina tolažba v življenju in ob smrti? - razlaga v treh razdelkih: o človekovi bedi (3-11), o človekovi rešitvi (12-85) in o zahvali (86-129). Razdelitev v tri dele je povzeta po Luthrovem katehetskem spisu iz leta 1547, ki je izšel v Regensburgu in je bil leta 1558 ponatisnjen v Heidelbergu.

Vseh 129 vprašanj je bilo razdeljenih na 52 tednov, tako da je bil katekizem izpridigan vsako leto. Obenem se je poučeval v šolah in po domovih.

In na koncu še nekaj besed glede tega prevoda. Uspelo mi je dobiti prvo izdajo katekizma, po katerem sem tudi prevajal. Držal sem se kolikor se je le dalo strogo izvornika, tako da sem ga prevajal kot stokovni dokument in ne kot nekakšno literarno zvrst. Težave so bile včasih s starimi nemškimi besedami, ki jih v slovarjih več ni, zato sem si poleg etimoloških razlag pomagal razvozlati stavek in pomen s pomočjo drugih prevodov. Tudi citate iz Svetega pisma sem navajal po prvi izdaji, čeprav so bili v naslednjih dopolnjeni in celo ponekod spremenjeni. To sem storil zato, ker sem želel, da vidimo prav to prvo izdajo.

Prevod tega katekizma je namenjen v študijske namene, čeprav nisem vključil zraven opomb in komentarjev, to pa v želji, da bi bil bralec neobremenjen in si bo lahko sam poiskal ustrezna pojasnila v razni literaturi.

Feri Kuzmič

1. teden

1. Kaj je tvoja edina tolažba v življenju in ob smrti?

Moja edina tolažba v življenju in ob smrti (Rim 14,8) je, da nisem sam svoj (1 Kor 6,19), ampak last mojega zvestega Zveličarja Jezusa Kristusa (1 Kor 3,23), ki je s svojo dragoceno krvjo (1 Pt 1,18) poplačal (1 Jn 1,7; 2,2) vse moje grehe, me rešil vseh hudičevih oblasti (1 Jn 3,8) ter me varuje (Jn 6,39), da mi brez volje mojega Očeta v nebesih ne pade z glave noben las (Mt 10,29-31; Lk 21,18), seveda, da mi tudi vse mora služiti k mojemu zveličanju. Zato mi po svojem Svetem Duhu zagotavlja večno življenje (2 Kor 1,21; Ef 1,13; Rim 8,15) ter me naredi voljnega z vsem srcem živeti Njemu (Rim 8,14).

2. Kaj moraš vedeti, da lahko s to tolažbo blaženo živiš in umreš?

Tri stvari (Lk 24,46; 1 Kor 6,11; Tit 3,3-7). Prvič, kako velik je moj greh in moja beda (Jn 9,41; 15,22). Drugič, kako se rešim vseh mojih grehov in bede (Jn 17,3). Tretjič, kako se Bogu za takšno rešitev zahvalim (Ef 5,8-11; 1 Pt 2,9-12; Rim 6,11-14).

PRVI DEL
O ČLOVEŠKI BEDI

2. teden

3. Od kod spoznaš svojo bedo?

Svojo bedo spoznam iz božje postave (zakona) (Rim 3,20).

4. Kaj torej od nas zahteva božja postava?

To nas uči Kristus v Mateju 22. *"Ljubi Gospoda, svojega Boga iz vsega svojega srca in iz vse svoje duše in iz vse svoje pameti. To je prva in največja zapoved. Druga pa je tej podobna: Ljubi svojega bližnjega kakor samega sebe. Na teh dveh zapovedih je utemeljena postava in preroki"* (Lk 10,27).

5. Ali lahko vse to v celoti izpolnjuješ?

Ne (Rim 3,10-12.23; 1 Jn 1,8.10), ker sem po naravi nagnjen sovražiti Boga in svojega bližnjega (Rim 8,7; Ef 2,3).

3. teden

6. Ali je torej Bog ustvaril človeka hudobnega in popačenega?

Ne (1 Mz 1,31), Bog je ustvaril človeka dobrega in po svoji podobi (1 Mz 1,26), to je resnično pravičnega in svetega, da bi lahko spoznal v resnici Boga, svojega Stvarnika ter ga iz srca ljubil in živel z njim v večni blaženosti, ga hvalil in slavil (2 Kor 3,18; Kol 3,10; Ef 4,14).

7. Od kod potem tako popačeno stanje človeka?

Zaradi padca in neposlušnosti naših prastaršev Adama in Eve v rajju (1 Mz 3; Rim 5,12.18), zato je postala naša narava zastrupljena, ker smo vsi v grehu spočeti in rojeni (Ps 51,7).

8. Smo torej tako popačeni, da smo nesposobni za vse dobro in nagnjeni samo k hudemu?

Da (Jn 3,6; 1 Mz 6,5; Job 14,4; 15,14.16.35; Iz 53,6), če nismo prerajeni skozi Svetega Duha (Jn 3,5).

4. teden

9. Ne dela torej Bog človeku krivice, če zahteva v svoji postavi od njega, česar on ne more izpolnjevati?

Ne, ker Bog je ustvaril človeka takšnega, da bi lahko izpolnjeval (Ef 4,24), toda človeka je satan nahujskal in je bil zaradi svojevoljne neposlušnosti oropan tega daru zase in za svoje potomce (Rim 5,12).

10. Ali lahko Bog takšno neposlušnost in odpad pusti brez kazni?

Ne (Rim 5,12; Heb 9,27), ampak se zaradi prirojenih in storjenih grehov strašno jezi in hoče s pravično sodbo občasno in večno kaznovati, kakor je rekel: "Preklet je vsak, ki ne vztraja pri vsem, kar je zapisano v knjigi postave, da bi to izpolnjeval!" (Gal 3,10).

11. Ali ni Bog tudi usmiljen?

Bog je sicer usmiljen (2 Mz 34,6), je pa tudi pravičen (2 Mz 20,5; Ps 5,5; 2 Kor 6,14-16), zato Njegova pravičnost zahteva, da se grehi, ki so storjeni najvišjemu božjemu Veličanstvu, tudi z najvišjimi, to je večnimi kaznimi, kaznujejo na telesu in duši.

DRUGI DEL O ODREŠENJU ČLOVEKA

5. teden

12. Če smo po pravični božji sodbi zaslužili občasno in večno kazen, kako se lahko potem tej kazni izognemo in dobimo milost?

Bog želi, da se njegovi pravičnosti zadosti (2 Mz 20,5; 23,7), zato moramo bodisi sami ali po drugem opraviti popolno zadoščenje (Rim 8,3).

13. Ali lahko sami zadostimo božjo pravičnost?

Z ničemer: ampak lahko krivdo celo dnevno povečujemo (Job 9,2; 15,15; Mt 6,12).

14. Ali lahko zadosti božji pravičnosti namesto nas kakšno drugo stvarstvo?

Nobeno: kajti prvič, Bog ne želi kaznovati nobenega drugega stvarstva, zaradi tega, kar si je zaslužil človek (Heb 2,14-18). In drugič, nobno stvarstvo ne more prenesti božje jeze zaradi greha in druge odrešiti (Ps 130,3).

15. Kaj za posrednika in Odrešenika moramo iskati?

Takšnega, ki je pravi (1 Kor 15,21.25) in pravični človek (Jer 33,16; Iz 53,11; 2 Kor 5,21; Heb 7,15-17), a vendar močnejši od vsega stvarstva, to je obenem pravi Bog (Iz 7,14; Rim 9,5; Jer 23,6).

6. teden

16. Zakaj mora biti pravi in pravičen človek?

Zato, ker božja pravičnost zahteva (Rim 5,12.15), da človeška narava, ki je grešila, za greh plača; toda takšen, ki je sam grešen, za druge ne more plačati (1 Pt 3,18; Iz 53,3-5).

17. Zakaj mora biti hkrati pravi Bog?

Da bi iz moči svojega božanstva (Iz 53,8; Apd 2,24; 1 Pt 3,18) lahko prenesel breme božje jeze nad človeštvom in bi nam lahko pridobil (Jn 3,16; Apd 20,28) in vrnil pravičnost in večno življenje (1 Jn 1,2).

18. Kdo je ta posrednik, ki je obenem pravi Bog in pravi ter pravični človek?

Naš Gospod Jezus Kristus (Mt 1,23; 1 Tim 3,16; Lk 2,11), ki nam je podarjen v popolno odrešenje in pravičnost (1 Kor 1,30).

19. Kako to veš?

Iz svetega Evangelija, katerega je Bog sam najprej razodel v raju (1 Mz 3,15) potem dal oznanjevati po svetih očakih (1 Mz 22,18; 49,10; Rim 1,2; Heb 1,1; Apd 3,22-24; 10,43) in prerokih ter po daritvah in drugih obredih postave prisposobil (Jn 5,46; Heb 10,7), nazadnje pa izpolnil po svojem ljubljenu Sinu (Rim 10,4; Gal 4,4).

7. teden

20. Ali bodo vsi ljudje spet po Kristusu zveličani, kakor so bili po Adamu pogubljeni? Ne, ampak samo tisti, ki so z Njim združeni skozi pravo vero ter sprejmejo vsa Njegova dobra dela (Jn 1,12; Iz 53,11; Ps 2,12; Rim 11,20; Heb 4,2; 10,39).

21. Kaj pa prava vera?

To ni samo gotovo spoznanje, da imam za resnico vse, kar je Bog v svoji besedi razodel (Jak 1,6), temveč tudi srčno zaupanje (Rim 4,16-18; 5,1), katero Sveti Duh (2 Kor 4,13; Ef 2/1. izd. ima Ef 3/; Flp 1,19.29) po Evangeliju v meni uresničuje (Rim 1,16; 10,17), da ni samo drugim, ampak je tudi meni podarjeno (Heb 11,1; Rim 1,17) odpuščanje grehov, večna pravičnost in zveličanje zgolj iz milosti, samo po Kristusovi zaslugi (Ef 2,7-9; Rim 3,24; Gal 2,16).

22. Kaj je kristjanu potrebno verovati?

Vse, kar nam je obljubljen v Evangeliju (Jn 20,31; Mt 28,20), kar nas učijo nedvomljivi člani krščanske veroizpovedi (Jn 20,31; Mt 28,20).

23. Kako se ti člani glasijo?

Verujem v Boga, Očeta vsemogočnega, Stvarnika nebes in zemlje. In v Jezusa Kristusa, njegovega edinorojenega Sina, našega Gospoda, ki je bil spočet od Svetega Duha, rojen iz Marije Device; trpel pod Poncijem Pilatom, bil križan, umrl in bil pokopan; šel pred pekel, tretji dan vstal od mrtvih; šel v nebesa, sedi na božji desnici vsemogočnega Očeta; od tam bo prišel soditi žive in mrtve. Verujem v Svetega Duha, sveto občo krščansko Cerkev, občestvo svetih, odpuščanje grehov, vstajenje telesa in večno življenje.

8. teden

24. Kako so ti člani razdeljeni?

V tri dele: Prvi govori o Bogu Očetu in našem stvarjenju. Drugi o Bogu Sinu in našem odrešenju. Tretji o Bogu Svetem Duhu in našem posvečenju.

25. Če je samo eno božje bitje (5 Mz 6,4), zakaj imenuješ tri: Očeta, Sina in Svetega Duha?

Zato, ker se je Bog v svoji Besedi tako razodel (Iz 61,1; Ps 110,1; Mt 3,16; 28,19; 1 Jn 5,7), da so te tri različne osebe eden resnični, večni Bog.

O BOGU OČETU

9. teden

26. Kaj veruješ, če praviš: Verujem v Boga Očeta, vsemogočnega, Stvarnika nebes in zemlje?

Da je večni Oče našega Gospoda Jezusa Kristusa, ki je iz nič ustvaril (1 Mz 1; Ps 33,6) nebo in zemljo z vsem, kar je na njej; to tudi še po svojem večnem sklepu in previdnosti vzdržuje in vlada (Ps 104,2-5; Mt 10,29; Heb 1,3; Ps 115,3) zaradi svojega Sina Kristusa je moj Bog in moj Oče (Jn 1,12; Rim 8,15; Gal 4,5-7; Ef 1,5), v katerega torej zaupam in ne dvomim, da bo skrbel za vse telesne moje in duhovne potrebe (Ps 55,23; Mt 6,25; Lk 12,22-24) in tudi vse zlo, v katero sem pahnjen, obrnil v dobro (Rim 8,28), ker to hoče kot vsemogočni Bog (Rim 10,12) lahko in tudi kot zvesti Oče (Mt 6,26; 7,9-11).

10. teden

27. Kaj razumeš pod božja previdnost?

Vsemogočno in prisotno božjo moč (Apd 17,25), po kateri On s svojo roko vzdržuje (Heb 1,2) in vlada nebu in zemlji z vsem stvarstvom, da listje in trava, dež in suša, rodovitnost in nerodovitnost, jed in pijača (Jer 5,24; Apd 14,17), zdravje in bolezen (Jn 9,3), bogastvo in siromaštvo (Prg 22,2) in vse, k nam ne prihaja slučajno, ampak iz njegove očetovske roke.

28. Čemu nam služi poznavanje stvarstva in božje previdnosti?

Da bi bili v vseh nasprotjih potrpežljivi (Rim 5,3; Jak 1,3; Job 1,21), v sreči hvaležni (5 Mz 8,10; 1 Tes 5,18), v bodoče zaupali zvestemu Bogu in svojemu Očetu, da nas nobena stvar ne bi ločila od njegove ljubezni (Rim 8,38), ker je vse stvarstvo v njegovih rokah in brez njegove volje se ne more nič storiti niti premakniti (Job 1,12; Apd 17,25-28; Prg 21,1).

O BOGU SINU

11. teden

29. Zakaj se imenuje božji Sin Jezus, to je Zveličar?

Ker nas odrešuje naših grehov (Mt 1,21; Heb 7,25) in ker pri nikomer drugem ni mogoče iskati in najti zveličanja (Apd 4,12).

30. Ali verujejo v edinega Zveličarja Jezusa tudi ti, ki iščejo svoje zveličanje in rešitev pri svetnikih, samem sebi ali kje drugje?

Ne, ampak ga tajijo kot edinega Zveličarja in Rešitelja Jezusa, čeprav se z njim hvalijo (1 Kor 1,13.30; Gal 5,4). Potemtakem Jezus ni popolni Zveličar; toda tisti, ki

ga v resnični veri sprejmejo, morajo imeti v Njem vse, kar potrebujejo za zveličanje (Iz 9,6; Kol 1,19; 2,10; Jn 1,16).

12. teden

31. Zakaj se imenuje Kristus, to je Maziljenec?

Ker ga je Bog Oče odločil ter pomazilil s Svetim Duhom (Heb 1,9) za našega najvišjega preroka in učitelja (5 Mz 18,15; Apd 3,22), ki nam popolnoma razodeva skrivnosti in božjo voljo (Jn 1,18; 15,15); ter za našega edinega velikega duhovnika (Ps 110,4; Heb 7,21), ki nas je s krvjo svojega telesa odrešil in nas vedno s svojimi priprošnjami zastopa pri Očetu (Rim 8,34; 5,9); in za večnega Kralja, ki nam vlada s svojo besedo in Duhom ter varuje in vzdržuje pridobljeno rešenje (Ps 2,6; Lk 1,33; Mt 28,18).

32. Zakaj se ti imenuješ kristjan?

Ker sem po veri ud Kristusa (Apd 11,26) ter sodelježen njegovega pomaziljenja (1 Jn 2,27; Apd 2,17; Joel 2,28), da njegovo ime tudi pripoznam (Mr 8,38), se mu dajem kot živa žrtev (Rim 12,1; Raz 5,8-10; 1 Pt 2,9; Raz 1,6) ter se s svobodno vestjo v tem življenju bojujem proti grehu in satanu (1 Tim 1,18) ter potem v večnosti skupaj z njim kraljujem nad vsem stvarstvom (2 Tim 2,12).

13. teden

33. Zakaj se imenuje edinorojeni božji Sin, ko smo vendar tudi mi božji otroci?

Zato, ker je Kristus sam večni naravni božji Sin (Jn 1,14.18; Heb 1,2), mi pa smo bili zaradi Njega po milosti sprejeti kot božji otroci (Rim 8,15-17; Ef 1,5).

34. Zakaj ga imenuješ našega Gospoda?

Ker nas je s telesom in dušo odkupil od grehov in oblasti satana, ne z zlatom ali srebrom, ampak s svojo dragoceno krvjo sebi v last (1 Pt 1,18; 2,9; 1 Kor 6,20; 7,23).

14. teden

35. Kaj pomeni, da je bil spočet od Svetega Duha, rojen iz device Marije?

Da je večni božji Sin, pravi in večni Bog (Jn 1,1; Rim 1,3) in ostane (Rim 9,5), ki je sprejel pravo človeško naravo iz mesa in krvi device Marije (Gal 4,4; Jn 1,14) po delovanju Svetega Duha (Mt 1,18-20; Lk 1,35); da je tudi pravo seme Davida (Ps 132,11; Rim 1,3), v vsem enak svojim bratom (Flp 2,7), razen greha (Heb 4,15).

36. Kakšno korist imaš od svetega spočetja in Kristusovega rojstva?

Da je On naš posrednik (Heb 2,16) in da s svojo nedolžnostjo in popolno svetostjo pokriva pred božjim obličjem moj greh, ki sem ga bil prejel (Ps 32,1; 1 Kor 1,30).

15. teden

37. Kaj razumeš pod besedo trpel?

Da je On na telesu in duši ves čas svojega življenja na zemlji, posebno pa na koncu, nosil božjo jezo zaradi greha celotnega človeštva (1 Pt 2,24; Iz 53,12), da s svojim trpljenjem kot edino spravno daritvijo (1 Jn 2,2; 4,10; Rim 3,25) odreši naše telo in dušo večnega prekletstva ter nam pridobi božjo milost, pravičnost in večno življenje.

38. Zakaj je trpel pod Poncijem Pilatom?

Da bi bil nedolžen obsojen od posvetnega sodnika (Apd 4,27; Lk 23,13-15; Jn 19,4), da bi nas osvobodil stroge božje sodbe, ki bi nas imela doseči (Ps 69,5; Iz 53,4; 2 Kor 5,21; Gal 3,13).

39. Ali je njegovo križanje več kot katera druga smrt?

Da, kajti tako sem prepričan, da je prekletstvo, ki je bilo na meni, sprejel nase (Gal 3,13), kajti smrt na križu je bila od Boga prekleta (5 Mz 21,23; Gal 3,13).

16. teden

40. Zakaj je moral Kristus umreti?

Zato, ker se drugače ni moglo zadostiti pravičnosti in božji resnici (1 Mz 2,17), kakor po smrti božjega Sina (Heb 2,9.14).

41. Zakaj je bil pokopan?

Da bi tako prepričal, da je resnično umrl (Mt 27,59; Lk 23,52; Jn 19,38-42; Apd 13,29).

42. Če je Kristus umrl za nas, kako moramo tudi mi umreti?

Naša smrt ni plačilo za naše grehe, ampak mi umiramo grehu ter prehajamo v večno življenje (Jn 5,24; Flp 1,23; Rim 7,24).

43. Kakšno korist imamo še iz daritve in Kristusove smrti na križu?

Da je s svojo močjo naš stari človek z njim križan, usmrčen in pokopan (Rim 6,6-8; Kol 2,12), da bi v našem mesu ne vladala zla poželenja (Rim 6,12), ampak da dajemo samega sebe kot dar zahvale Rim 12,1).

44. Zakaj trdiš, da je šel v smrtni kraj stopil v pekel?

Ker sem v vseh največjih skušnjavah prepričan, da me je moj Gospod Kristus v neizrečni tesnobi, z bolečinami in strahom v svoji duši, ko je na križu trpel, rešil peklenškega strahu in bolečin (Iz 53,10; Mt 27,46).

17. teden

45. Kaj nam koristi Kristusovo vstajenje?

Prvič, s svojim vstajenjem je premagal smrt in nas naredil deležnike pravičnosti, ki jo je za nas pridobil s smrtjo (1 Kor 15,17.54; Rim 4,25; 1 Pt 1,3-5.21). Drugič, po

njegovi moči tudi mi prebujeni k novemu življenju (Rim 6,4; Kol 3,1-4; Ef 2,5). Tretjič, Kristusovo vstajenje je zanesljivo poroštvo našega blaženega vstajenja (1 Kor 15,12; Rim 8,11).

18. teden

46. Kaj razumeš, da je šel je v nebesa?

Da se je Kristus vpričo svojih učencev vzdignil z zemlje v nebo (Apd 1,9; Mt 26,64; Mr 16,19; Lk 24,51) in to nam v dobro (Heb 4,14; 7,24; 9,11; Rim 8,34; Ef 4,10; Kol 3,1), dokler ne pride spet sodit žive in mrtve (Apd 1,11; Mt 24,30).

47. Ali ni potem Kristus pri nas do konca sveta kot je obljubil (Mt 28,20)?

Kristus je pravi človek in pravi Bog; v svoji človeški naravi sedaj več ni na zemlji (Mt 26,11; Jn 16,28; 17,11; Apd 3,21), toda v svojem božanstvu, veličanstvu, milosti in duhu ne odhaja od nas (Jn 14,17; 16,13; Mt 28,20; Ef 4,8).

48. Ali se ne ločita obe naravi v Kristusu, ker človeško ne more biti povsod tam, kjer je božansko?

Sploh ne: ker je božanska narava nedosegljiva in povsod prisotna (Apd 7,49; Jer 23,24). Iz tega sledi, da je tudi izven človeške narave, katero je sprejela na sebe, a vseeno ne ostane nič manj tudi v njej in je z njo osebno združena (Kol 2,9; Jn 3,13; 11,15; Mt 28,6).

49. Kaj koristi Kristusov vnebohod?

Prvič, da je v nebesih pred Očetovim obličjem kot naš posrednik (1 Jn 2,1; Rim 8,34). Drugič, da imamo naše telo v nebesih kot gotovo poroštvo, da nas On kot glava, nas njegove ude, tudi vzame k sebi (Jn 14,2; 20,17; Ef 2,6). Tretjič, da nam pošlje svojega Duha kot proti-poroštvo (Jn 14,16; Apd 2,33; 2 Kor 1,21; 5,5), skozi katerega moč iščemo, kar je zgoraj, kjer sedi Kristus na božji desnici, ne pa to, kar je na zemlji (Kol 3,1; Flp 3,14).

19. teden

50. Zakaj se pristavlja, da sedi na desnici Boga?

Ker je šel Kristus v nebo, da se tam prikaže kot glava svoje krščanske cerkve (Ef 1,20-23; Kol 1,18), po kateri Oče vsem vlada (Mt 28,18; Jn 5,22).

51. Kaj nam koristi ta slava naše glave, Kristusa?

Prvič, da po svojem Svetem Duhu v nas, njegovih udih, vliva nebeške darove (Ef 4,10-12). Potem, da nas s svojo oblastjo brani in obvaruje pred vsemi sovražniki (Ps 2,9; Jn 10,28-30; Ef 4,8).

52. Kako te tolaži Kristusov prihod, da bo sodil žive in mrtve?

Da v vseh stiskah in preganjanjih z dvignjeno glavo ob sodniku, ki se je pred tem postavil zame k božji sodbi in prevzel za mene vse moje prekletstvo, me pripravil za nebesa (Lk 21,28; Rim 8,23; Flp 3,20; Tit 2,13), pričakujem, da vrže vse svoje in

moje sovražnike v večno prekletstvo (2 Tes 1,6-10; 1 Tes 4,16; Mt 25,41), mene pa z vsemi izvoljenimi vzame k sebi v veselje in nebeško slavo (Mt 25,34).

O BOGU SVETEM DUHU

20. teden

53. Kaj veruješ o Svetem Duhu?

Prvič, da je tudi večni Bog z Očetom in Sinom (1 Mz 1,2; Iz 48,16; 1 Kor 3,16; 6,19; Apd 5,3). Drugič, da je dan tudi meni (Mt 28,19; 2 Kor 1,21) ter me na podlagi prave vere naredi deležnika Kristusa in vseh njegovih dobrih del (Gal 3,14; 1 Pt 1,2; 1 Kor 6,17), me tolaži (Apd 9,31) in ostane vedno z menoj (Jn 14,16; 1 Pt 4,14).

21. teden

54. Kaj veruješ o sveti vesoljni krščanski Cerкви?

Da božji Sin (Jn 10,11) zbira iz vsega človeštva (1 Mz 26,4) svoje izvoljeno občestvo za večno življenje (Rim 8,29; Ef 1,10-13) po svojem Duhu in besedi (Iz 59,21; Rim 1,16; 10,14-17; Ef 5,26) v edinstvo prave vere (Apd 2,46; Ef 4,3-6) od začetka do konca sveta (Ps 71,18; 1 Kor 11,26), varuje in ohranja (Mt 16,18; Jn 10,28-30; 1 Kor 1,8), katere živi ud sem tudi jaz (1 Jn 3,21) in ostanem vekomaj (1 Jn 2,19).

55. Kaj razumeš pod občestvo svetih?

Prvič, da ima vsak in vsi verniki kot udje na Gospodu Kristusu delež pri vseh njegovih zakladih in darovih (1 Jn 1,3; 1 Kor 1,9; Rim 8,32). Drugič, da vsak uporablja svoje darove z veseljem v korist in zveličanje drugih članov (1 Kor 12,12. 21; 13,5; Flp 2,4-6).

56. Kaj veruješ glede odpuščanja grehov?

Da se Bog zaradi Kristusovih zaslug (1 Jn 2,2; 2 Kor 5,19.21) noče spominjati mojih grehov, niti moje grešne narave, s katero se moram boriti vse dni svojega življenja (Jer 31,34; Ps 103,3.10-12; Rim 7,24; 8,1-4), ampak mi poklanja iz milosti Kristusovo pravičnost, da ne bi prišel nikoli na sodbo (Jn 3,18).

22. teden

57. Kako te tolaži vstajenje mesa?

Da ne pride po tem življenju h Kristusu, k svoji glavi, samo moja duša (Lk 23,43; Flp 1,21-23), ampak da bo tudi po moči Kristusa prebujeno moje meso ter spet združeno z dušo in bo postalo podobo slavnemu Kristusovemu telesu (1 Kor 15,53; Job 19,25-27; 1 Jn 3,2; Flp 3,21).

58. Kako te tolaži člen o večnem življenju?

Da bom potem, ko sedaj čutim v svojem srcu začetek večnega veselja (2 Kor 5,2), po tem življenju imel popolno blaženost, česar oko ni videlo in uho ni slišalo in kar človeku v srce ni prišlo (1 Kor 2,9), Bogu v večno čast (Jn 17,3).

23. teden

59. Kaj ti pomaga, če to vse veruješ?

Da sem v Kristusu pred Bogom pravičen in dedič večnega življenja (Hab 2,4; Rim 1,17; Jn 3,36).

60. Kako si pred Bogom pravičen?

Samo po pravi veri v Jezusa Kristusa (Rim 3,21-25.28; Gal 2,16; Ef 2,8; Flp 3,9), čeprav me toži vest, da sem težko grešil zoper vse božje zapovedi in nobene izpolnjeval (Rim 3,9), in zmeraj nagnjen k vsemu hudemu (Rim 7,23), vendar mi Bog ne po mojih zaslugah (Tit 3,5), ampak zgolj iz milosti (Rim 3,24; Ef 2,8) poklanja popolno zadoščenje (1 Jn 2,2), Kristusovo pravičnost in svetost (1 Jn 2,1), in smatra (Rim 4,4; 2 Kor 5,19) kot da ne bi nikdar grešil in vse poslušno izpolnjeval, kar je Kristus zame storil (2 Kor 5,21), če vse to sprejemem z vernim srcem (Rim 3,22; Jn 3,18).

61. Zakaj govoriš, da si pravičen samo po veri?

Ne, da sem zaradi svoje vere Bogu všeč, ampak zato, ker je zadoščenje, pravičnost in Kristusova svetost moja pravičnost pred Bogom (1 Kor 1,30; 2,2) in to si ne morem drugače pridobiti in prisvojiti kot le po veri (1 Jn 5,10).

24. teden

62. Zakaj pa naša dobra dela ne morejo biti pred Bogom opravičena, ali vsaj kot del tega opravičenja?

Zato, ker pravičnost, ki bi vzdržala pred božjo sodbo, mora biti popolna in enaka božjim zakonom (Gal 3,10; 5 Mz 27,26), pa tudi vsa naša dobra dela v tem življenju so nepopolna in umazana z grehom (Iz 64,6).

63. Torej naša dobra dela ne zaslužijo nič, pa nam Bog vendar obljublja plačilo v tem in onem svetu?

To plačilo ne sledi po zasluženju, ampak je iz milosti (Lk 17,10).

64. Ali ta nauk ne naredi ljudi brezskrbnih in brezbožnih?

Ne, ker ni mogoče, da bi ti, ki so po pravi veri vsajeni v Kristusa, ne prinašali sad hvaležnosti (Mt 7,18).

O SVETIH ZAKRAMENTIH

25. teden

65. Ker smo lahko samo po veri deležni Kristusa in vseh njegovih dobrot, od kod pride ta vera?

Sveti Duh prebudi to v naših srcih (Ef 2,8; Jn 3,5) po pridigi Evangelija ter potrjuje uporabo svetih zakramentov (Mt 28,19; 1 Pt 1,22).

66. Kaj so zakramenti?

So vidna sveta znamenja in pečati postavljeni od Boga zato, da bi z uporabo istih lažje razumeli božje obljube v Evangelijih ter imeli kakor pečate potrdilo, da imamo po edini opravljeni Kristusovi daritvi na križu iz milosti odpuščanje grehov in večno življenje (1 Mz 17,11; Rim 4,11; 5 Mz 30,6; 3 Mz 6,25; Heb 9,8.24; Ezk 20,12).

67. Ali oba, beseda in zakrament kažeta, da se obračamo z našo vero na daritev Jezusa Kristusa na križu kot na edino podlago našega zveličanja?

Seveda, kajti Sveti Duh po Evangelijih uči in potrjuje po svetem zakramentu, da je celotno naše zveličanje utemeljeno na edini Kristusovi daritvi, ki je bila izvršena za nas na križu (Rim 6,3; Gal 3,27).

68. Koliko zakramentov je Kristus vzpostavil v Novi zavezi?

Dva, sveti krst in sveto večerjo.

O SVETEM KRSTU

26. teden

69. Kako si v svetem krstu prepričan, da je edina Kristusova daritev na križu v tvoje dobro?

Tako, da je Kristus postavil zunanjo kopel (Mt 28,19; Apd 2,38) ter pri tem obljubil (Mt 3,11; Mr 16,16; Rim 6,3), da sem zagotovo po njegovi krvi in Duhu očiščen od nečistosti moje duše, to je, opran vseh mojih grehov, kakor resnično sem z vodo na zunaj umit od nesnage telesa (Mr 1,4; Lk 3,3).

70. Kaj pomeni biti opran s krvjo in Kristusovim Duhom?

Pomeni, da mi je Bog iz milosti odpustil grehe zaradi Kristusove krvi, katero je pretil za nas pri daritvi na križu (Heb 12,24; 1 Pt 1,2; Apd 1,5; Zah 13,1; Ezk 36,25-27). Potem, da smo po Svetem Duhu prenovljeni ter posvečeni udje Kristusu, da čedalje bolj umiramo grehu in živimo pobožno, neoporočeno življenje (Jn 1,33; 3,5; 1 Kor 6,11; 12,13; Rim 6,4; Kol 2,11).

71. Kje je Kristus obljubil, da smo po krvi in njegovem Duhu oprani tako zanesljivo kot s krstno vodo?

Pri vzpostavitvi krsta se glasi: Pojdite torej in naredite vse narode za moje učence. Krščujte jih v ime Očeta in Sina in Svetega Duha (Mt 28,19). Kdor bo sprejel vero in bo krščen, bo rešen, kdor pa ne bo sprejel vere, bo obsojen (Mr 16,16). Ta obljuba se tudi ponavlja tam, kjer Sveto pismo imenuje krst kot kopel ponovnega rojstva (Tit 3,5) in umivanje greha (Apd 22,16).

27. teden

72. Ali je torej zunanja kopel že umivanje greha samega?

Ne (Mt 3,11; 1 Pt 3,21; Ef 5,26), ker nas le kri Jezusa Kristusa in Sveti Duh očiščujeta slehernega greha (1 Jn 1,7; 1 Kor 6,11).

73. Zakaj torej imenuje Sveti Duh krst kopel novega rojstva in umitje grehov?

Bog tako ne govori brez velikega razloga: ne samo zato, da nas uči, da kakor se nesnaga umiva z vodo, tako se naši grehi odvzemajo po krvi in Kristusovem Duhu (Raz 1,5; 7,14; 1 Kor 6,11), ampak veliko več, s tem božjim predujmom in znamenjem želi zagotoviti, da smo resnično duhovno umiti naših grehov, kot smo telesno umiti z vodo (Mr 16,16; Gal 3,17).

74. Ali lahko krstimo tudi dojenčke?

Da, ker so oni, kakor tudi stari, deležni božje zaveze in pripadajo njegovemu občestvu (1 Mz 17,7) in je njim, nič manj kot starim (Lk 1,14; Ps 22,11; Iz 44,1-3; Apd 2,39), obljubljena v Kristusovi krvi osvoboditev od grehov (Mt 19,14) ter Sveti Duh, ki ustvarja vero; zato se naj tudi oni s krstom kot znakom zaveze utelesijo v krščansko cerkev in razlikujejo od otrok neverujočih (Apd 10,47), kot se ta razlika vidi v Stari zavezi (1 Mz 17,14) z obrezo, namesto tega je v Novi zavezi uveden krst (Kol 2,11-13).

O SVETI VEČERJI JEZUSA KRISTUSA

28. teden

75. Kako se v sveti večerji spominjaš in zagotavljaš, da imaš v edini Kristusovi daritvi na križu deleštvo tudi v vseh njegovih dobrinah?

Tako, da je Kristus meni in vsem vernikom zapovedal jesti od tega lomljenega kruha in piti iz tega keliha v njegov spomin, ter pri tem obljubil (Mt 26,26-28; Mr 14,22-24; Lk 22,19; 1 Kor 10,16; 11,23-25; 12,13): Prvič, da je bilo njegovo telo tako resnično na križu zame darovano in zlomljeno in njegova kri zame prelita, da lahko z gotovostjo vidim, da se GOSPODOV kruh zame lomi in sodeljuje kelih. In drugič, da mi tako sam s svojim križanim telesom in prelito krvjo siti in napaja dušo k večnemu življenju, kar prejemam iz roke služabnika in telesno uživam kruh in kelih GOSPODOV, kar se mi daje kot zanesljivi resnični znak Kristusovo telo in kri.

76. Kaj pomeni jesti križano Kristusovo telo in piti njegovo prelito kri?

To ne pomeni samo z vero v srcu prejemati celo trpljenje in Kristusovo smrt, pridobivati s tem odpuščanje grehov in večno življenje (Jn 6,35.40.47.50.53), temveč tudi po Svetem Duhu, ki je hkrati v Kristusu in v nas, čim bolj združimo (Jn 6,55) z njegovim blagoslovljenim telesom, tako da smo, čeprav je On v nebesih (Apd 3,21; 1 Kor 11,26) in mi na zemlji, vseeno meso od njegovega mesa in kost od njegovih kosti (Ef 3,16; 5,29.32; 1 Kor 6,15.17.19; 1 Jn 3,24; 4,13) in večno živi in vodeni, (kakor udje našega telesa od ene duše) z enim duhom (Jn 14,23; 6,56-58; 15,1-6; Ef 4,15).

77. Kje je Kristus obljubil, da verne tako zanesljivo hrani s svojim telesom in poji s svojo krvjo, ko jedo od tega zlomljenega kruha in pijejo od tega keliha?

Pri vzpostavitvi večerje, ki se glasi (1 Kor 11,23-25; Mt 26,26-28; Mr 14,22-24; Lk 22,19): "GOSPOD Jezus je tisto noč, v kateri je bil izdan, vzel kruh in zahvalivši se, ga je prelomil in rekel: Vzemite, jejte: to je moje telo, ki je za vas. To delajte v moj spomin. Tako tudi kelih po večerji, rekoč: Ta kelih je nova zaveza v moji krvi, to delajte kolikokrat pijete v moj spomin. Kajti kolikokrat jeste ta kruh in pijete ta kelih, oznanjate Gospodovo smrt, dokler ne pride." To obljub tudi ponavlja sv. Pavel govori: "Kelih blagoslova, ki ga blagoslovljamo, ali ni deležnost Kristusove krvi? Kruh, ki ga lomimo, ali ni deležnost Kristusovega telesa? Ker je en kruh, smo mnogi eno telo; kajti vsi smo deležni tega enega kruha" (1 Kor 10,16-17).

29. teden

78. Ali se kruh in vino spreminjata v Kristusovo telo in kri?

Ne, ampak kakor se voda pri krstu ne spremeni v Kristusovo kri ali človekovi grehi ne umijejo, temveč je le božje znamenje in zagotovilo (Mt 26,29; Mr 14,24), tako tudi blagoslovljen kruh pri sv. večerji ni Kristusovo telo (1 Kor 10,16; 11,26-28), čeprav se po običaju in uporabi zakramenta imenuje Kristusovo telo (1 Mz 17,10; 14,19; 2 Mz 12,26; 43,48; Tit 3,5; 1 Pt 3,21; 1 Kor 10,1-4).

79. Zakaj imenuje Kristus svoje telo kruh in svojo kri kelih, ali novo zavezo v svoji krvi, sv. Pavel pa deleštvo telesa in krvi Jezusa Kristusa?

Kristus ne govori tako brez velikega vzroka: Namreč, ne samo, da nas s tem želi poučiti, kakor kruh in vino ohranjata življenje, tako sta tudi njegovo križano telo in prelita kri prava jed in pijača naše duše za večno življenje (Jn 6,51.55), ampak nas hoče čez vse to zagotoviti z vidnimi znamenji in poroštvi, da smo po delovanju Svetega Duha deležni pravega telesa in krvi tako resnično, kakor resnično prejemamo z usti zakramente v Njegov spomin (1 Kor 10,16), in da sta Njegovo trpljenje in poslušnost [v 1. izdaji: smrt] tako gotovo naša, kakor da bi mi sami osebno trpeli in zadostili.

30. teden

80. Kakšna razlika je med GOSPODOVO večerjo in papeževo mašo?

Sveta večerja nam pričuje, da imamo popolno odpuščanje vseh naših grehov po edini daritvi Jezusa Kristusa, katero je On sam enkrat izvršil na križu (Heb 7,27; 9,12.25-28; 10,10.12.14; Jn 19,30; Mt 26,28; Lk 22,19) in da smo po Svetem Duhu vcepljeni v Kristusa (1 Kor 6,17; 10,16), ki je sedaj s pravim telesom na desnici Očeta v nebesih (Heb 1,3; 8,1) in hoče, da ga tam slavimo (Jn 4,21-24; 20,17; Lk 24,52; Apd 7,55; Kol 3,1; Flp 3,20; 1 Tes 1,9). Maša pa uči, da živi in mrtvi nimajo odpuščanja grehov v Kristusovem trpljenju, razen če se Kristus ne daruje dnevno po maševalcih. In da je Kristus pod podobo kruha in vina telesno pričujoč in se ga mora zato častiti (V Can. issae. Item. De consecrat. distinct. 2). - Maša torej ni v osnovi nič drugega kot zatajitev edine daritve in trpljenja Jezusa Kristusa (Heb 9 in 10) na križu in prekleto malikovalstvo.

81. Kdo sme pristopiti h Gospodovi mizi?

Ti, ki zaradi svojih grehov niso sami sebi všeč, a vseeno zaupajo, da so jim grehi odpuščeni, ostale slabosti pa so pokrite s trpljenjem in smrtjo Kristusa, in kateri se želijo utrditi v veri in si izboljšati življenje. Nepokorneži in hinavci pa jedo in pijejo svojo obsodbo (1 Kor 10,19-22; 11,28).

82. Ali se sme dovoliti k sveti večerji tudi tistim, ki so s svojim prepričanjem in življenjem neverni in brezbožni?

Ne, ker se s tem sramoti božja zaveza in ščuva božji srd nad vso cerkev (1 Kor 11,20.34; Iz 1,11-15; 66,3; Jer 7,21-23; Ps 50,16). Zaradi tega je dolžnost krščanske cerkve po Kristusovem redu in njegovih apostolov, da takšne z močjo ključev izločijo, dokler se v svojem življenju ne poboljšajo.

31. teden

83. Kaj je to moč ključev?

Oznanjevanje evangelija in krščanska kazen, po kateri se verujočim nebeško kraljestvo odpira, neverujočim pa zapira (Mt 16,18; 18,18).

84. Kako se z oznanjevanjem svetega evangelija odpira in zapira božje kraljestvo?

Tako, da se po ukazu Kristusa vsem vernikom sporoči in javno izpriča, da jim je Bog, ko so s pravo vero sprejeli obljubo evangelija, resnično odpustil vse njihove grehe po zaslugi Kristusa; vsem nevernikom in hinavcem pa, da ostaja na njih božja jeza in večno prekletstvo vse dotlej, dokler se ne spreobrnejo (Jn 20,21-23; Mt 16,19). Po tem pričevanju evangelija bo Bog sodil ene in druge v tem in bodočem življenju.

85. Kako se s krščansko kaznijo odpira in zapira božje kraljestvo?

Tako, da se po Kristusovem ukazu tisti, ki pod imenom krščanstva učijo ali živijo nekrščansko, potem ko se dobili bratski opomin, in če ne opustijo zmot in grešnega življenja, naznani cerkvi ali tem, ki so od cerkve zato postavljeni. Če se kljub njihovim opominom ne spokorijo, tedaj se izločijo od svetih zakramentov Kristusove cerkve in sam Bog jih izključi iz Kristusovega kraljestva. Za Kristusove ude in v cerkev se spet sprejmejo, ko so obljubili in pokazali pravo spokorjenje (Mt 18,15-18; 1 Kor 5,3-5.11; 2 Tes 3,14; 2 Jn 10).

TRETJI DEL **O HVALEŽNOSTI**

32. teden

86. Ker smo po Kristusu iz milosti rešeni naše bede brez kakršnekoli naše zasluge, zakaj naj bi delali dobra dela?

Zato, ker nas je Kristus s svojo krvjo odkupil ter nas s Svetim Duhom prenavlja v svojo podobo, da bi bili Bogu hvaležni za njegova dobra dela (Rim 6,13; 12,1; 1 Pt 2,5.9; 1 Kor 6,20), in da bi bil po nas oslavljen (Mt 5,16; 1 Pt 2,12). Pa tudi zato, da bi bili sami gotovi svoje vere iz njenih sadov (1 Pt 1), in da bi s svojim pobožnim življenjem pridobili še naše bližnje za Kristusa (1 Pt 3,1; Rim 14,19).

87. Ali se ne morejo zveličati ti, ki se ne spreobrnejo k Bogu od svojega nehvaležnega nespokorjenega življenja?

Nikakor, kajti Pismo pravi: Noben nečistnik, malikovalec, prešuštnik, tat, skopuh, pijanec, obrekovalec, razbojnik in podobni, ne bodo podedovali božjega kraljestva (1 Kor 6,9; Ef 5,5; 1 Jn 3,14).

33. teden

88. Iz koliko delov je sestavljeno spokorjenje ali spreobrnitev človeka?

Pravo spokorjenje ali spreobrnitev človeka je sestavljeno iz dveh delov: iz umiranja starega (Rim 6,4-6; Ef 4,22-24; Kol 3,5-10; 1 Kor 5,7) in iz vstajenja novega človeka.

89. Kaj je umiranje starega človeka?

Iz srca obžalovati greh in tega čedalje bolj sovražiti in pred njim bežati (Rim 8,13; Joel 2,13).

90. Kaj je vstajenje novega človeka?

Srčno veselje v Bogu po Kristusu (Rim 5,1; 14,17; Iz 57,15), užitek in ljubezen živeti po božji volji za vsa dobra dela (Rim 6,10; Gal 2,20).

91. Katera dela so dobra?

Samo tista, ki so narejena iz prave vere (Rim 14,23), po božji postavi (1 Sam 15,22; Ef 2,10) v božjo slavo (1 Kor 10,31), a ne ta, ki se naslanjajo na naše domneve in človeške postave (5 Mz 12,32; Ezk 20,18; Iz 29,13; Mt 15,9).

34. teden

92. Kako se glasi GOSPODOV zakon?

Bog je govoril vse te besede: 2 Mz 20; 5 Mz 5.

Prva zapoved

Jaz sem GOSPOD, Bog tvoj, ki sem te izpeljal iz egiptovske dežele, iz hiše sužnosti. Ne imej drugih Bogov zraven mene!

Druga

Ne delaj si rezanih podob, niti nobenih podob tega, kar je zgoraj na nebu, kar je spodaj na zemlji in kar je v vodah pod zemljo: ne moli jih in ne časti jih, kajti jaz sem GOSPOD Bog tvoj, Bog mogočni, goreči, ki obiskujem krivico očetov na sinovih do tretjega in četrtega pokoljenja tistih, ki me sovražijo in izkazujem milost tisočim onim, ki me ljubijo in izpolnjujejo moje zapovedi!

Tretja

Ne imenuj po nemarnem imena GOSPODA, svojega Boga, kajti GOSPOD ne pusti brez kazni tega, ki bi njegovo ime imenoval po nemarnem!

Četrta

Spominjaj se sobotnega dne, da ga posvečuješ. Šest dni boš delal in opravljaj vse svoje opravilo, toda sedmi dan je čas počitka GOSPODU, Bogu tvojemu: v njem ne opravljaj nobenega dela, ne ti, ne tvoj sin, ne tvoja hči, ne tvoj hlapec, ne tvoja dekla, ne tvoja živina, niti tujec, ki je med tvojimi vrati. Kajti v šestih dneh je GOSPOD ustvaril nebo in zemljo, morje in vse, kar je v njih in sedmi dan je počival: zato je blagoslovil sobotni dan in ga posvetil!

Peta

Spoštuj svojega očeta in svojo mater, da se podaljšajo tvoji dnevi v deželi, ki ti jo bo dal Gospod, tvoj Bog!

Šesta

Ne ubijaj!

Sedma

Ne prešuštuj!

Osma

Ne kradi!

Deveta

Ne govori krivega pričevanja zoper svojega bližnjega!

Deseta

Ne poželi hiše svojega bližnjega, ne poželi žene tvojega bližnjega, ne njegove dekle, ne vola, ne njegovega osla, ne ničesar, kar je tvojega bližnjega.

93. Kako so te zapovedi razdeljene?

Na dve plošči (2 Mz 34,28; 5 Mz 4,13; 10,3); prva uči v štirih zapovedih o našem odnosu do Boga, druga pa v šestih zapovedih o našem odnosu do svojih bližnjih (Mt 22,37-40).

94. Kaj zahteva GOSPOD v prvi zapovedi?

Da ne bi izgubil svojega zveličanja in blaženosti duše, se naj izogibljem ter bežim od malikovalstva (1 Kor 6,9; 10,7.14), čarovništva, praznoverja (3 Mz 19,31; 5 Mz 18,10-12), klicanja svetnikov in drugega stvarstva (Mt 4,10; Raz 19,10; 22,8) in da edinega pravega Boga resnično spoznam (Jn 17,3), njemu samemu zaupam (Jer 17,5), v vsej ponižnosti (1 Pt 5,5) in potrpežljivosti (Heb 10,36; Kol 1,11; Rim 5,3; 1 Kor 10,10; Flp 2,14) pričakujem od njega vse dobro (Ps 104,27-30; Iz 45,7; Jak 1,17), ga s celim srcem ljubim (5 Mz 6,5; Mt 22,37), se ga bojim (5 Mz 6,2; Ps 111,10; Prg 1,7; 9,10; Mt 10,28) in častim (Mt 4,10; 5 Mz 10,20), da bi se prej vsemu odrekel kot delal v najmanjšem proti njegovi volji (Mt 5,29; 10,37; Apd 5,29).

95. Kaj je malikovalstvo?

Izmišljati si nekaj drugega, v kar človek zaupa, namesto v enega Boga, ki se je razodel v svoji besedi (Ef 5,5; 1 Krn 16,26; Flp 3,19; Gal 4,8; Ef 2,12; 1 Jn 2,23; 2 Jn 9; Jn 5,23).

35. teden

96. Kaj želi Bog v drugi zapovedi?

Da ga ne bi upodabljali (5 Mz 4,15; Iz 40,18.25; Rim 1,23; Apd 17,29) ali na kakšen drugi način častili, kakor je to sam razodel v svoji besedi (1 Sam 15,23; 5 Mz 12,30-32; Mt 15,9).

97. Torej si ne smemo delati nobenih podob?

Boga upodabljati ni mogoče in se ne spodobi; druge stvari pa, čeprav se dado upodobiti, vendar jih Bog prepoveduje, da bi se upodabljale, da bi jih potem častili in jim služili (2 Mz 23,24; 34,13; 4 Mz 33,52; 5 Mz 7,5; 12,3; 16,22; 2 Kr 18,4).

98. Ali vseeno ne smejo biti v cerkvah podobe kot učilo (knjige - *dobesedni prevod*) preprostemu ljudstvu?

Ne, kajti mi ne moremo biti pametnejši od Boga, ki je določil, da se krščanstvo ne uči z molčečimi maliki (Jer 10,8; Hab 2,18), ampak po živem oznanjevanju njegove besede (2 Pt 1,19; 2 Tim 3,16).

36. teden

99. Kaj želi tretja zapoved?

Da božjega imena ne preklinjamo (3 Mz 24,10-16) ali krivo (5 Mz 29,19.22) in tudi nepotrebno ne zlorablamo (Mt 5,37; Jak 5,12), niti da bi se z našim molčanjem ali gledanjem soudeleževali takšnih groznih grehov. Skratka, da uporabljamo božje ime samo s strahom in s častjo (Iz 45,23), s pravilnim izpovedovanjem (Mt 10,32) in klicanjem (1 Tim 2,8), in da bi ga z vsemi svojimi besedami in dejanji (Rim 2,24; 1 Tim 6,1; Kol 3,16) častili.

100. Ali je preklinjanje in zlorabljanje božjega imena tako težak greh, da se mora Bog jeziti tudi nad tistimi, ki tega ne prepovedujejo in ne preprečujejo?

Seveda (3 Mz 5,1), kajti z ničemer se Boga bolj ne razjezi kot s preklinjanjem in zlorabljanjem njegovega imena, zato ga je tudi ukazal kaznovati s smrtjo (3 Mz 24,15).

37. teden

101. Ali smemo tudi pobožno prisegati pri božjem imenu?

Da, če to zahteva državna oblast ali druga potreba, da se s tem potrdi zvestoba in resnica v božjo čast in pomaga bližnjemu. Kajti takšna prisega temelji na Božji besedi (5 Mz 6,13; 10,20; Iz 48,1; Heb 6,16), zato je bila s strani svetih v stari in novi zavezi pravilno uporabljena (1 Mz 21,24; 31,53; Joz 9,15.19; 1 Sam 24,22; 2 Sam 3,35; 1 Kr 1,29; Rim 1,9; 2 Kor 1,23).

102. Ali smemo tudi prisegati pri svetnikih in drugih stvarjenjih?

Ne, kajti prava prisega je klicanje Boga, da bi bil kot edini poznavalec srca, priča resnice ter nas kaznoval, če prisegamo po krivem (2 Kor 1,23). Ta čast ne pripada nobenemu stvarjenju (Mt 5,34-36; Jak 5,12).

38. teden

103. Kaj želi Bog v četrti zapovedi?

Bog prvič resno zahteva, da ostane ohranjeno pridiganje in poučevanje Božje besede (Tit 1,5; 1 Tim 3,14; 4,13; 5,17; 1 Kor 9,11.13; 2 Tim 2,2; 3,15), posebno še, da prihajam marljivo posebno ob prazniku (Ps 40,10; 68,27; Apd 2,42.46) k bogoslužju poslušat Božjo besedo (1 Kor 14,19; 29,31), da zavžijem svete zakramente (1 Kor 11,33), da javno molim GOSPODA in dajem krščansko usmiljenje (1 Kor 16,2). Potem, da se vse dni svojega življenja zdržujem hudobnih del, da se ne protivim Gospodu in da pustim delovati njegovemu Duhu v meni in torej že v tem življenju začnem večni počitek [*Sabbath - orig.*] (Iz 66,23).

39. teden

104. Kaj želi Bog v peti zapovedi?

Da bi svojemu očetu, materi in vsem predpostavljenim izkazoval vso čast, ljubezen, zvestobo ter se podvrgel vsakemu dobremu nauku in kazni s potrebno poslušnostjo (Ef 5,22; 6,1.5; Kol 3,18.20-24; Prg 1,8; 4,1; 15,20; 20,20; 2 Mz 21,17; Rim 13,1) in da potrpežljivo prenašam njih slabosti (Prg 23,22; 1 Mz 9,24; 1 Pt 2,18), ker nas hoče Bog po njih voditi (Ef 6,4.9; Kol 3,19.21; Rim 13,2-7; Mt 22,21).

40. teden

105. Kaj želi Bog v šesti zapovedi?

Da svojega bližnjega ne bi sam, niti po drugih, z mislimi, besedami, obnašanjem, a najmanj z dejanjem sramotil, sovražil, žalil ali usmrtil (Mt 5,21; 26,52; 1 Mz 9,6), ampak odložil vse maščevanje (Ef 4,26; Rim 12,19; Mt 5,25; 18,35). Pa tudi, da samega sebe ne bi poškodoval ali se hote izpostavljal nevarnosti (Rim 13,14; Kol 2,23; Sir 3,27; Mt 4,7). Zato tudi nosi oblast meč, da prepreči ubojstvo (1 Mz 9,6; 2 Mz 21,14; Mt 26,52; Rim 13,4).

106. Ali govori ta zapoved samo o ubojstvu?

Bog nas prepovedjo ubojstva uči, da sovraži korenine ubojstva, kot zavist (Rim 1,28-32), sovraštvo (1 Jn 2,9-11), jezo (Jak 1,20; Gal 5,19-21) maščevanje in da je to vse pri njem tajno ubojstvo (1 Jn 3,15).

107. Ali zadostuje, če svojega bližnjega, kot je rečeno, ne ubijemo?

Ne, kajti če Bog sovraži zavist, sovraštvo in jezo, tedaj od nas želi, da mi svojega bližnjega ljubimo, kakor samega sebe (Mt 7,12; 22,39), da mi izkažemo potrpežljivost, mir, krotkost (Ef 4,2; Gal 6,1; Mt 5,5; Rim 12,18), usmiljenje (Mt 5,7; Lk 6,36) in prijaznost (Rim 12,10), da po možnosti odvrnemo, kar bi mu škodovalo (2 Mz 23,5) in da tudi svojemu sovražniku storimo dobro (Mt 5,44; Rim 12,20).

41. teden

108. Kaj želi sedma zapoved?

Da je vsaka nečistost od Boga prekleta (3 Mz 18) in da jo moramo zato iz vsega srca sovražiti (Jud 22) ter čisto in častno živeti (1 Tes 4,3-5), naj bo to v zakonu ali izven zakona (Heb 13,4; 1 Kor 7,4).

109. Ali Bog v tej zapovedi prepoveduje samo prešuštvo in podobne nečednosti?

Ker sta naše telo in duša tempelj Svetega Duha, On želi, da bi oboje ohranili čisto in sveto, zato prepoveduje vsa nečista dejanja, vedenje, besede (Ef 5,3; 1 Kor 6,18-20), misli, poželenja (Mt 5,27) in kar bi moglo voditi k temu (Ef 5,18; 1 Kor 15,33).

42. teden

110. Kaj prepoveduje Bog v osmi zapovedi?

Ne prepoveduje samo tatvine (1 Kor 6,10) in roparstva (1 Kor 5,10), kar kaznuje oblast, ampak ima Bog za tatvino vse hudobne poskuse in namene, s katerimi bi si hoteli prilastiti dobrine svojega bližnjega, pa naj bo to s silo ali navidezno pravico (Lk 3,14; 1 Tes 4,6), kakor s krivično tehtnico (Prg 11,1; 16,11), mero (Ezk 45,9; 5 Mz 25,13-15), blagom, denarjem, oderuštvom (Ps 15,5; Lk 6,35) ali na kateri drugi način, prepovedan s strani Boga. Poleg tega še prepoveduje skopuštvu (1 Kor 6,10) in nepravilno razmetavanje darov (Prg 5,16).

111. Kaj Bog v tej zapovedi zapoveduje?

Da gledam v korist in napredek svojega bližnjega povsod, kjer morem in jim delam, kar bi želel, da bi oni delali meni (Mt 7,12) in da delam zvesto, da bi lahko pomagal potrebnim v bedi (Ef 4,28).

43. teden

112. Kaj želi deveta zapoved?

Da ne pričujem po krivem zoper nikogar (Prg 19,5.9; 21,28), da nikogar besed ne prevračam (Ps 15,3), ne obrekujem in zasramujem (Rim 1,28.30), da ne bi nikogar brez zaslišanja lahkomišlno obsojal (Mt 7,1; Lk 6,37), ampak, da se izogibam vsaki laži in prevari kot hudičevemu delu (Jn 8,44), če si ne želim strašne božje jeze (Prg 12,22; 13,5), da v sodnih in drugih zadevah govorim in se priznavam (1 Kor 13,6; Ef 4,25) k resnici in po svojih močeh branim ter pospešujem čast in dobro ime mojega bližnjega (1 Pt 4,8).

44. teden

113. Kaj želi deseta zapoved?

Da nam nikoli ne pride v naše srce najmanjša želja ali misel zoper deset zapovedi, ampak da iz vsega srca sovražimo greh in da je naše veselje v božji pravičnosti (Rim 7,7).

114. Ali lahko te zapovedi izpolnijo ti, ki so spreobrnjeni?

Ne, tudi najzvestejši ljudje, dokler so v tem življenju, poznajo le neznamenit začetek te pokornosti (1 Jn 1,8-10; Rim 7,14; Prd 7,21), toda tako, da začnejo resno živeti ne samo po eni, ampak po vseh božjih zapovedih (Rim 7,22; Jak 2,10).

115. Zakaj nam je dal potem tako strogo pridigati deset zapovedi, če jih nihče v tem življenju ne more izpolnjevati?

Prvič zato, da bi v našem življenju čim dlje vse bolj spoznavali našo grešnost (1 Jn 1,9; Ps 32,5) in bolj iskali odpuščanje grehov in pravičnost v Kristusu (Rim 7,24). Potem, da bi nenehno prosili Boga za milost Svetega Duha in da bi čim dlje vse bolj obnovljali v božjo podobo, dokler po tem življenju ne dosežemo cilja popolnosti (1 Kor 9,24; Flp 3,11-14).

O MOLITVI

45. teden

116. Zakaj je potrebna kristjanu molitev?

Zato, ker je najglavnejši del zahvale, katero Bog od nas zahteva (Ps 50,14) in zato, ker bo Bog dal svojo milost in Svetega Duha samo tistim, ki ga s srčnimi vzdihmi to nenehno prosijo in se mu zato zahvaljujejo (Mt 7,7; Lk 11,9.13; Mt 13,12).

117. Kaj spada k takšni molitvi, da je Bogu všeč in da bo uslišana?

Prvič, da sami iz srca kličemo (Jn 4,23) edinega pravega Boga, ki se je razodel (Jn 4,22-24) v svoji besedi, za vse, kar je zapovedal prositi (Rim 8,26; 1 Jn 5,14); drugič, da temeljito spoznamo svojo bedo in nevoljo (2 Krn 20,12) ter se ponižamo pred obličjem Njegovega veličanstva (Ps 2,11; 34,19; Iz 66,2); tretjič, da trdno upamo (Rim 10,14; Jak 1,6), da bo On našo molitev, čeprav nismo zaslužili, vseeno gotovo uslišal (Jn 14,13-16; Dan 9,17) zaradi GOSPODA Kristusa, kakor je obljubil v svoji besedi (Mt 7,8; Ps 143,1).

118. Kaj je Bog zahteval, da ga prosimo?

Vse duhovne in telesne potrebe (Jak 1,17; Mt 6,33), ki jih je Gospod Jezus razložil v molitvi, katero nas je sam naučil.

119. Kako se ta glasi?

Oče naš (Mt 6,9; Lk 11,2-4), ki si v nebesih, posvečeno bodi tvoje ime. Pridi tvoje kraljestvo. Zgodi se tvoja volja, kakor v nebesih, tako na zemlji. Kruh naš vsakdanji daj nam danes. In odpusti nam naše dolge, kakor tudi mi odpuščamo svojim dolžnikom. In ne vpelji nas v skušnjava, ampak nas reši hudega. Ker tvoje je kraljestvo, in moč in slava na vekomaj. Amen.

46. teden

120. Zakaj nas je Kristus naučil naslavlјati *Oče naš*?

Da bi takoj v začetku molitve vzbudil v nas otroški strah in zaupanje do Boga, kar mora biti temelj naše molitve. kajti po Kristusu je postal Bog naš Oče in nam noče odreči tega, kar ga v veri prosimo, veliko manj, kot odrečejo naši zemeljski očetje v zemeljskih rečeh (Mt 7,9-11; Lk 11,11-13).

121. Zakaj se dodaja *ki si v nebesih*?

Da bi si o nebeškem božjem veličanstvu ne mislili nič zemeljskega (Jer 23,23; Apd 17,24.27), in da bi od njegove vsemogočnosti pričakovali vse potrebno za telo in dušo (Rim 10,12).

47. teden

122. Kaj je prva prošnja?

Posvečeno bodi tvoje ime. To je: Daj nam najprej, da te v resnici spoznamo (Jn 17,3; Mt 16,17; Jak 1,5; Ps 119,105) in te v vseh tvojih delih, iz katerih se sveti tvoja vsemogočnost, modrost, dobrotā, pravičnost, usmiljenje in resnica, častimo, hvalimo in slavimo (Ps 119,137; Rim 11,22.33). Potem pa, da vse naše življenje, misli, besede in dejanja obrnemo tako, da bi se tvoje ime ne preklinjalo, ampak se častilo in slavilo (Ps 71,8; 115,1).

48. teden

123. Kaj je druga prošnja?

Pridi tvoje kraljestvo. To je: Vladaj nam torej s tvojo besedo in duhom, da se čim dlje, tem bolje podvržemo tebi (Mt 6,33; Ps 119,5; 143,10); ohrani in pomnoži tvojo cerkev (Ps 51,20; 122,6) in razderi hudičeva dela ter vse sile, ki se ti upirajo in vse hudobne naklepe, ki so proti tvoji sveti besedi (1 Jn 3,8; Rim 16,20), dokler ne pride popolnost tvojega kraljestva (Raz 22,17.20; Rim 8,22), v katerem boš ti vse v vsem (1 Kor 15,28).

49. teden

124. Kaj je tretja prošnja?

Zgodi se tvoja volja, kakor v nebesih, tako na zemlji. To je: Daj, da se mi in vsi ljudje odrečemo naši lastni volji (Mt 16,24; Tit 2,12), in se brez upiranja podvržemo samo tvoji dobri volji (Lk 22,42), in da vsak svojo službi in poklic izvršuje voljno in zvesto (1 Kor 7,24) kot angeli v nebesih (Ps 103,20).

50. teden

125. Kaj je četrta prošnja?

Kruh naš vsakdanji, daj nam danes. To je: Oskrbi nas z vsemi telesnimi potrebami (Ps 104,27; 145,15; Mt 6,25), da skozi to spoznamo, da si ti edini vrelec vsega dobrega (Apd 14,17; 17,27), in da nam brez tvojega blagoslova ne koristi nič, ne naše skrbi in delo, ne tvoji darovi (1 Kor 15,58; 5 Mz 8,3; Ps 37,16), in da zato odvrnemo naše zaupanje od vseh stvari in zaupamo samo v tebe (Ps 55,23; 62,11).

51. teden

126. Kaj je peta prošnja?

In odpusti nam naše dolge, kakor tudi mi odpuščamo svojim dolžnikom. To je: nam ubogim grešnikom zaradi Kristusove krvi vseh naših slabih del in vse hudo, kar je še vedno v nas, ne šteje (Ps 51,1-5; 143,2; 1 Jn 2,1), kakor imamo tudi mi v sebi pričevanje tvoje milosti, da našim bližnjim iz srca odpuščamo (Mt 6,14).

52. teden

127. Kaj je šesta prošnja?

In ne pelji nas v skušnjava, ampak nas reši hudega. To je: ker smo sami preslabi, da bi lahko obstali (Jn 15,5; Ps 103,14-16), in ker nas tudi naš sovražnik hudič (1 Pt 5,8; Ef 6,12), svet (Jn 15,19) in naše meso (Rim 7,23; Gal 5,17) ne prenehajo napadati, te prosimo, da nas ohraniš in krepčaš z močjo tvojega Svetega Duha, da se bomo lahko zoperstavili in v tem duhovnem boju ne podležemo (Mt 26,41; Mr 13,33), vse dokler popolnoma ne zmagamo (1 Tes 3,13; 5,23).

128. Kako končuješ to molitev?

Ker tvoje je kraljestvo in moč in slava na vekomaj. To je: vse to te prosimo zato, ker si ti kot naš kralj v vseh stvareh mogočen in nam hočeš dati vse dobro in lahko daš (Rim 10,11; 2 Pt 2,9), in da se s tem ne slavi naše, ampak tvoje večno ime (Jn 14,13; Ps 115,1).

129. Kaj pomeni besedica *Amen*?

Amen pomeni: resnično in gotovo, kajti Bog bo mojo molitev gotovo uslišal, kakor to v svojem srcu čutim, kajti to od njega želim (2 Kor 1,20; 2 Tim 2,13).